

JÄRJESTÖKENTÄN TOIMINTARESURSSIT TURVATTAVA!

Valtionvarainministeriö jätti ehdotuksen vuoden 2021 talousarviosta torstaina 13.8.2020. Esityksessä järjestöt; liikunta-, kulttuuri, nuoriso- sekä sosiaali- ja terveysalalla olisivat mittavien leikkausten kohteena. Vähennys olisi kaiken kaikkiaan 274 milj. euroa. Tieteeltä, taiteelta, liikunnalta ja nuorisolta vähennys olisi yhteensä 148 milj. euroa.

Pelkästään sosiaali- ja terveysjärjestöiltä aiotaan ensi vuonna leikata peräti 127 miljoonaa euroa, mikä on 33 prosenttia vähennystä tämän vuoden avustussummaan verrattuna. Osissa avustuskohdeissa vähennys voi olla jopa 60%. Pohjois-Karjalaan myönnettiin Stea-avustuksia vuodelle 2020 10 218 638 € ja karkeasti laskettuna jo tämä vähennys tarkoittaisi maakuntaan n. 3,5 milj € vähemmän resurssia.

Liikunta-, kulttuuri ja nuorisojärjestöjen rahoitukset tulevat OKM:n kautta, sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoitus STM:ssä olevan Stean avustuskeskuksen kautta. Molemmat jakavat jakosuhdelakiin perustuen Veikkauksen tuottoja. Avustuksien jakovara pieneni veikkausvarojen alenemisen vuoksi. Tämä on nopeutunut huomattavasti korona-pandemian seurauksena, mutta myöskin peliautomaattien vähenemisen ja tunnistautumiseen liittyvien muutosten vuoksi.

Valtionvarainministeri Matti Vanhanen on todennut järjestöavustuksiin liittyen, että mahdolliset kompensatiot ratkaistaan hallituksen kesken syyskuun budjettiriihessä. Järjestöjen toiminnan kannalta on elintärkeää, että veikkausvoittovarojen alenemisen aiheuttama kuoppa täytetään budjettivaroin. Rahoitushaasteeseen on kuitenkin tehtävä pitkäjänteisempiä suunnitelmia.

Pohjois-Karjalassa on suuri määrä eri alojen yhdistyksiä, joiden perustoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja joita myös kunnat tukevat. Vapaaehtoisuuden organisointi vaatii työtä ja resursseja. Ihmisten hyvinvointi, terveys, toimintakyky ja merkityksellinen elämä tarvitsevat tuekseen monipuolista järjestökenttäämme ja sekä valtakunnallisia että paikallisia resursseja.

Järjestöjen toimintoja ei saa laittaa vastakkain rahoituslähteiden mukaan vaan Veikkauksen vähenevät tuotot on kompensoitava ja turvattava valtion lisätalousarviossa. Sotekeskusuudistus ei onnistu ilman laajaa paikallista järjestökenttää, joka liikuttaa, valistaa, auttaa, tukee, tiedottaa ja luo kanssakäymistä ihmisten välille.

Lisäksi on huolehdittava, että myönnettäviä avustuksia ei keskitetä valtakunnallisille järjestöille, jolloin suoraan maakuntiin myönnettävien avustusten osuus pienenee edelleen. Nyt onkin erityisen tärkeä nostaa esille maakunnissa toimivien järjestöjen merkitys ja huoli siitä, että toimintaympäristön muutoksessa maakunnat eivät jäisi ilman järjestöyhteistyötä ja järjestöjen toimintaedellytyksiä tukevaa resurssia.

Suunnitteilla olevat rahoitukseen ja rakenteisiin liittyvät muutokset uhkaavat oleellisesti koko järjestötoimintaa.

1.9.2020

Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunta JANE

Lisätietoja:

Ali Giray, puheenjohtaja, ali.giray@joensuuntulkkikeskus.fi, p. 0400 273425

Sanna Heinonen, varapuheenjohtaja, sanna.heinonen@jns.fi, p. 045 1373972

Hanna Kääriäinen, sihteeri, hanna.kaariainen@pksotu.fi, p. 044 715 2060

www.jelli.fi/jane

